

[Viggo Starcke.]

og krise præger de år, vi lever i nu. Det er rigtigt, men krig og truslen om krig og de økonomiske og sociale kriser hænger meget nøje sammen og er tildels to sider af samme problem.

De udenrigspolitiske problemer, som denne debat drejer sig om, kan deles i dem, som ligger noget fjernere, og dem, som ligger nær ved Danmark, og dér er de specielle skandinaviske problemer af særlig interesse. Jeg vil gerne henlede den højtærede regerings opmærksomhed på en tale, som direktøren for det svenske Kooperativa Förbundet, måske den største økonomiske magt i Sverige, direktør Albin Johansson fra Stockholm, holdt i Borris i august måned ved retsforbundets sommerstævne, hvor han opfordrede de nordiske regeringer til at ophæve tolden mellem de skandinaviske lande og ikke gøre det gradvis, men gøre det på een gang. Han hævdede, særlig på basis af de erfaringer, som Norge og Sverige gjorde i årene fra 1874 til 1897, at en sådan ophævelse ikke vil være til skade for nogen, men den vil være til gavn for alle. Udvalget om den nordiske toldunion har tildels arbejdet med lignende problemer siden 1948, men strakte jo egentlig på en måde benene fra sig i 1950.

Med hensyn til det sydslesvigske spørgsmål vil jeg gerne takke den højtærede udenrigsminister for de bemærkninger, han fremsatte. Det er af meget stor betydning, at regeringen i Bonn har stillet sig bagved Kiel-erklæringen, det er af stor betydning, at vi har set et så kraftigt demokratisk skridt som afgørelsen ved domstolen i Karlsruhe, der omstødte den mod Danmark lidet venlige valglov, men tilbage står jo stadigvæk de klassiske sydslesvigske krav uløst: spørgsmålet om selvbestemmelsesretten, spørgsmålet om flygtningenes fjernelse. Jeg vil gerne spørge den højtærede udenrigsminister, om den flygtningekommission, som blev nedsat i Strasbourg på foranledning af den rådgivende forsamling, og som skulle have til opgave at prøve at lempe og ordne forholdene for de 9 millioner flygtninge, som findes i Vesttyskland, arbejder effektivt, og om der er nogen mulighed for at fremskynde dens arbejde, fordi det i meget høj grad vil være i den sydslesvigske befolknings interesse.

Ved den sidste udenrigspolitiske debat rettede jeg et spørgsmål til den højtærede udenrigsminister angående den værnepligt, som den dansksindede del af den sydslesvigske befolkning eventuelt kan komme ud for. Man kan nemlig ikke med sikkerhed gå ud fra, hvis der kommer en vesttysk deltagelse i Europas forsvar, at det så alene vil være på frivillighedens grund. Vi håber det, og vi vil i særlig grad håbe, at Danmark vil kunne foregå Tyskland med et godt eksempel i retning af at bygge sit forsvar op på frivillighedens basis, men der er særlig eet område, hvor jeg synes det ville være værdifuldt, hvis udenrigsministeren ville sige nogle ord, når han svarer ordførerne. Det er spørgsmålet, om der ved en eventuel fredsslutning og fredstraktat med Vesttyskland fra dansk side vil blive foretaget noget skridt for at sikre den sydslesvigske befolkning nogle af de rettigheder, som vi anerkender den burde have. Foretages der sådanne skridt, før den eventuelle fred bliver en kendsgerning?

Vi mener fra vor side, at man vil kunne yde et betydeligt bidrag til løsningen af det sydslesvigske spørgsmål ved at lempe hindringerne for et frit samkvem over grænsen. Den højtærede udenrigsminister var selv inde på det; han mente, at der burde være så få hindringer for samkvem over grænsen som muligt, men, dette må betyde en frihandelspolitik. En frihandelspolitik vil have meget vigtige konsekvenser i retning af en styrkelse af danskheden i Sydslesvig. Det samme gælder en national jordpolitik i Danmark, idet det vil skabe en tillid i den sønderjyske befolkning til, at der er realiteter bagved de nationale følelser. Man bør gennem en retfærdig jordpolitik, gennem en inddragelse af hele det danske fædrelands jordværdi i det danske folks øje give den nationale følelse et jævnt og jordisk indhold ved siden af det åndelige.

Med hensyn til Europarådet anser jeg dette for at være en konstruktiv vej til fremme af Europas økonomiske og folkelige samarbejde. Som det er nu, har vi en snes europæiske stater, som gensidigt irriterer hinanden ihjel med told, restriktioner og bureaukratisme, og disse splittede vesteuropæiske stater ligger klemt inde mellem øst og vest, Sovjets og United States' store områder, som netop har en integrering af deres økonomi, en